СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 94. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 23-го квітня 1938. No. 94. Jersey City, N. J., Saturday, April 23, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE GENTS ELSEWHERE.

РУЗВЕЛТ ЗУСТРІНЕТЬСЯ З ФОРДОМ

ВАШИНГТОН. — Секретар президента, Ерлі, подав до відома, що президент Рузвелт запросив відомого автомобілевого промисловця Форда до себе на розмову. Рузвелт також запросив сина його, Едзеля Форда. Форд є відомий з того, що є завзятим противником політики „нового розділу", політики витрати гроша, великих податків і контролі економічного життя. Побачення наступить якраз в пору, коли в конгресі вивязалася дебата над програмою Рузвелта, відносно боротьби з економічною депресією.

ПЕРЕПАЛКА В КОНГРЕСІ.

ВАШИНГТОН. — Велика частина конгресменів не полюблює останнього пляну президента боротьби з безробіттям. Але критика пляну дотепер не розвинулась так як цього дехто сподівався тому, що кожний конгресмен боїться перебирати відповідальність за нинішний стан. З боку кількох конгресменів в часі дебати впали ідкі голоси на адресу пляну президента. Конгресмен Снел запитав Тейбера, який висказував свої думки як боротися з безробіттям, чи він чув промову молодого Рузвелта, який мав сказати: „Одинока річ, що тепер лишається зробити, це є брати більше людей на державне удержання, витрачувати більше грошей, а через це лекше буде обмежити буджет". Тейбер заключав, що теперішна політика уряду, „безсумніву провадить до інфляції".

ПРЕЗИДЕНТ НА ЗБОРАХ ДОЧОК АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — На конгресі товариства Дочок Американської Революції президент Рузвелт виголосив промову, в якій сказав, що він сам і присутні є нащадками емігрантів і революціонерів. Він також сказав, що вони не можуть виконати кращої суспільної роботи, як та, щоб молодим поколінням „розказати про причини, які змусили їх революційних предків скинути фашистівське ярмо".

ТОЙ ГОВОРИТЬ ІНАКШЕ.

НЮ ЙОРК.—Полтні Бігелов, 83-літній письменменник і завзятий подорожник, тепер повернув з Европи і каже, що дуже йому подобалися Гітлер і Мусоліні та всі диктаторські краї. Він сказав, що йому остогидли демократичні правління, які опираються на чесних, але нерозумних масах. У Франції незадовго вибухне революція, пророкував він, та додав, що колиб президент Рузвелт хотів в Америці наслідувати Гітлера, то він піддержав би його.

ВИНАХІД ЛІНДБЕРГА-КАРЕЛЯ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — На річнім засіданню американського фільософічного товариства проф. Карель дав доклад про свої досліди, які він вкупі з відомим американським летуном Ліндбергом переводить над штучним вдержанням при життю певних тілесних частин. Вони зуміли при помочи штучної помпи, винайденої Ліндбергом і при помочи штучної крови вдержати при житті по кілька днів окремі вирізані частини людського і звірячого організмів.

12 ФАБРИК ПРИПИНИЛИ ПРАЦЮ.

ДІТРОЙТ. — Дванацять автомобілевих фабрик припинили свою працю внаслідок страйків. Заряд юнії при вході до фабрик змушував кожного робітника вирівнати свої юнійні вкладки, в противнім випадку спеціяльні юнійні пикетчики не впускали робітника до фабрики. Проти цього протестували фабрики, які говорили, щоб юнії стягали оплати в іншому місці. У висліді юнії зарядили страйк. В кількох сталевих фабриках до страйку причинилось і те, що робітники протестували проти обнижки заробітних платень. Заряди деяких фабрик заявили, що вони перенесуть свої варстати до інших стейтів.

РОЗУМНІ ЗАВВАГИ ЩОДО НАШОГО ВИХОВАННЯ.

ГАРТФОРД. — Професор Чарлс Бурлінгейм, що займається психічними недугами, сказав, що багато духових недуг має свою причину в тому, що нині люди далеко більше знають, ніж можуть з цього зробити який небудь висновок і ужиток. Він сказав, що ладування нашої голови знанням, а виховання — це дві зовсім окремі річи. Знання повинно йти впарі з духовим вихованням. Коли знання не є згармонізоване з нашими чуттєвими чинниками, то такий стан викликує душевний розстрій і вслід за тим різні душевні недуги.

ДОМАГАЮТЬСЯ БІЛЬШИХ ПРАВ ДЛЯ МІСТ.

ОЛБАНІ. — На конституційній конвенції в Олбані внесено проект, на основі якого всі міста в нюйорському стейті дісталиб значно більші права, ніж вони мали дотепер, а також стейтовий уряд в Олбані мав би далеко менше право втручатися в господарку поодиноких міст.

І КАМІНЬ З ГРОБУ ВПАВ...

І розпяли Його, святого, на хресті!..
Залізо вбили в кість і гострий спис в ребро —
За те, що світло ніс незрячим в темноті,
І день благовістив і всім творив добро...

За те, що гнав з святинь облудних крамарів,
Що ярма гнетеним торощити велів,
Що світлом правди дух Його палав, горів —
І мертві знов жили від сили Його слів...

Замучили його й пиніла вража лють —
Криваві руки вмив запроданець Пилат,
І думали кати, що Бога, Правду вбють
І каменем тяжким у гробі привалять.

Та в третю ніч глуху, як ворог ликував,
Земля двигнулася і гримнув грім з небес
І ворог повались і камінь з гробу впав —
І непоборний Він із мертвих знов воскрес!

Воскрес!... Воскрес!... І дзвін степами вже гуде!
О вірте! Віpте всі, що розвалився гріб...
Хто правду віднайшов, до того й Він прийде —
І дасть живу всім кров і дасть голодним хліб!

М. М.

ВЕЛИКДЕНЬ НА УКРАЇНІ. ЗАБАВИ ДІВЧАТ ПІД ЦЕРКВОЮ.

ВЕЛИКДЕНЬ НА ВЕРХОВИНІ

Тиждень перед Великоднем починають верховинські господині робити порядок у хаті. Виносять скромну обстанову, глиняну та залізну посудину й усе дбайливо у гірськім потічку вишурують і миють. Великдень цеж початок весни, тому треба все мати чисте та в порядку. У Великий Четвер розчинюють скоро по всіх хатах пшеничне тісто на паску. Не дай, Боже, щоб паска трісла при печенні. Бо тоді напевно хтось до року в родині вмре. Тому дуже дбайливо заходяться коло паски.

У Великий Четвер замовкають дзвони на три дні. Замісць дзвонів чути калатала.

У Велику Пятницю найстрогіший піст. Нарід іде до церкви повен покори й віри. В церкві все закрите чорною матерією, чути запах кадила. Дівчата серед співу церковних пісень виходять із церкви з хоругвами, священик у жалібних ризах, процесія тричі обходить церкву. Потім священик кладе плащеницю перед престолом, люди бють поклони і моляться голосно, потім один за одним ідуть навколішки до плащениці, цілують її і священикові ризи. При цьому кладуть на тацу що хто може.

У Великодну Суботу печуть жінки паски, приготовляють великодні страви, варять шинку, яйця, пшеницю з медом (коливо — на гроби), приготовляють напитки.

Вечором палять ватру (вогонь) коло церкви. Вогонь палять на память вартування гробу Розпятого.

В одинацятій годині вночі озветься коло церкви калатало, що сповіщає північну богослужбу. Верховинськими стежками поспішають люди до церкви на воскресну утреню. Священик обходить із плащеницею довкола престола, потім кладе її на престолі та співає могутним голосом „Христос Воскрес!"

Дуже мальовничий є образ свячення пасок. Вже від ранку стоять під церквою господині й господарі з великими кошами печива й мясива, яке принесли святити. Роздзвонилися дзвони, з церкви вийшла процесія. Хоругви мають (лопотять), чути спів набожних пісень. Соняшне проміння цілує людей. Засвітили свічки і священик починає свячення. Нарід клякає, молиться. Коли ж свячення скінчилося, нарід поспішає додому. Чути радісне „Христос Воскрес!", очі всіх сяють, скінчився довгий піст, скінчилася довга верховинська зима.

НА ВЕЛИКДЕНЬ — ПОМОЖІТЬ УКРАЇНЕЦЬ УКРАЇНЦЕВІ

ЛЬВІВ. — Читаємо в „Новім Слові": „Зближається свято Христового Воскресення. Це свято весняне, радісне. Всі будуть радуватися, що Правда побідила зло й темні сили. Всі будуть веселитися... Але може й не всі. Напевно не всі. В неодній українській хаті чорна нужда, передновок малюють сумом лиця наших братів-бідняків".

По тім вступі згадується далі за те, як на Гуцульщині, Лемківщині, Поліссю, в часі, коли нестимемо святити пасхи, тисячі не матимуть в хатах навіть куска хліба.

Поможім брат — братові!

Нарід це одна родина. Всі українці це брати. Тому, пише „Нове Село", ніхто з нас не сміє бути байдужним, коли наш брат терпить. Ось тому всі українці й усі громадські та церковні установи по місцях мусять подбати за те, щоб принаймні на Великдень не було в громаді ні одного українця-голодуючого. Треба подбати, щоби на Великдень по всіх українських хатах засіли до столів зо свяченим українські родини, та щоби в той день всі тішилися: Хай Христове Воскресення обєднає нас усіх в одну родину. А тоді прийде скорше й Воскресення України.

ПРО УКРАЇНУ ПО КИТАЙСЬКИ.

ДАЙРЕН (Манджурія). — Появилася китайською мовою книжка про Україну під наголовком „Українська Держава". Є це переклад книжки Р. К. „Україна". Переклад опрацював українець В. А. Одинець при допомозі китайців Щуеля та Гайня. Це є шеста з ряду книжка про українські справи, видана китайською мовою.

ВИСТАВА В. ПЕРЕБИЙНОСА.

ЛЬВІВ. — В салях Національного Музею у Львові отворено виставу картин молодого маляря Василя Перебийноса, що живе й працює в Парижі. Вистави творів цього мистця відбувалися досі в таких містах: Київ, Краків, Берлін, Прага, Париж (18 разів) та Варшава.

ЗАБОРОНЯЮТЬ НАВІТЬ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА.

ЛЬВІВ. — „Новий Час" (ч. 76) подає, що староство в Сокалі зачало забороняти Шевченківські Свята. Наприклад в Себечові старалася дістати дозвіл на таке свято читальня „Просвіти", а потім Кружок „Рідної Школи". Відмовлено обидвом дозволу. По селах відбуваються часті ревізії, які переводить поліція при асисті шпигів.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ РУХАЮТЬСЯ!

ЛЬВІВ. — З приводу ювилею Товариства „Просвіта" буде влаштований масовий біг навпростець. Ця ідея дуже припала нашим спортовцям до вподоби. Цей масовий біг має гути спонтанним виявом зрозуміння й захоплення спортових кличів. До бігу, як пише „Новий Час", станьть не тільки чинні змагуни. Станьть і ті всі громадяни, що цікавляться спортом. Стане ввесь український Львів. Подібні біги будуть влаштовані також і по інших містах Галичини. Тому є надія, що в означений день, на старті бігів стане в самім Львові кількадесять тисяч українських бігунів.

ПОГІРШУЄТЬСЯ!

ЛЬВІВ. — Що є з польсько-українським зближенням? На те дає найкращу відповідь сама Українська Парляментарна Репрезентація, яка є за таке зближення. Ото вона оголошує у своїм комунікаті з 2. квітня 1938 р., що „антагонізми на польсько-українському відтинку" — зросли.

ВИВІВ ЇХ З РІВНОВАГИ — „НЕВОЛЬНИК".

ЛЬВІВ. — На Волині відіграли в якійсь українській місцевості відому драму Кропивницького „Невольник". На тій виставі був присутнім якийсь вшехполяк. І описав її в львівській польській газеті „Слово Народове" з 4. квітня. Лає „українських націоналістів", чи там „агітаторів українського націоналізму", що відважується виставляти ось такі драми і ними „вбивати польські почування" сільського населення та навертати їх до „націоналістичного українізму". Дописувач накликає польську владу, щоб зробила тому негайно кінець.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД. — Дня 27. березня виставлено в Білгороді (Югославія)оперету С. Артемовського „Запорожець за Дунаєм". Це вже пятий раз грають тут цю оперету. Шевченківський вечір відбувся дня 2. квітня в льокалі Української Білгородської Громади. Була велика і ріжноманітна програма.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОПОМОГТИ!

Український нарід на всіх своїх землях є привалений важким каменем. Хтож має той камінь відвернути? Відповідь: Він сам.

Христа замучили і вбили. Його поховали. І треба було аж Божої сили, щоб був відвернений той камінь, яким привалено Його гріб. Але навіть те, виключно Боже діло, сталося, згідно з християнською релігією, доперва по великих терпіннях Христа, по — страстях.

Ось із цього звик світ витягати науку, що коли мова про здійснення високих ідеалів правди і справедливости чи високих моральних принципів, то й тут треба боротьби і терпіння. Але це вже людська боротьба. І тому треба людськими руками, людською головою і людськими жертвами відвертати той камінь темноти, визиску і гнету, яким іще придавлена велика більшість людства, а зокрема, під яким мучиться ще животіючий український нарід.

Коли мова про Україну й український нарід, то одна передумова його визволення зпід каменя неволі вже здійснена. Чаша горести випита до дна. Вся Україна обвита терновим вінком. Отже, коли іде про наші страсти, все є, а тільки ще нема цілковитої смерти. Але саме до неї не сміє прийти. Бо ми, звичайні смертні люди, коли помремо, то смертю смерти не поборемо. З нашою національною смертю — зникне зо землі Україна й зникне український нарід. Та до цього український нарід не допустить. Не допустимо до цього й ми американські українці. І тому і звідси мусимо всіми силами допомагати Рідному Краєві відкинути той камінь, яким його придавлено.

А коли говоримо про допомогу, то не маємо тут на думці тільки допомогу в грошах. Ми є тої самої думки, якої є теперішній французький премієр Далядіє, що хоч потребує для фінансового рятування Франції десяток біліонів франків, то грішми не журиться. Він підкреслює, що треба в першу чергу піднести Францію з морального занепаду. Треба піднести мораль і гідність нації, а як вони будуть піднесені, то гроші на рятунок краю — самі прийдуть.

Ми тої думки, що й тут в Америці треба нам у першу чергу самим піднестися морально, а в дальшу чергу допомагати всім тим силам вРіднім Краю, що підносять у тих важких хвилях нації її мораль і честь. Треба поглибити віру в силу нашої Нації. А це можливе тільки тоді, коли ми піднесемо й нашу громадянську мораль до найвищих висот. В Ріднім Краю життя під окупантами таке жахливе, що там можливі й до певної міри зрозумілі певні ухили від цеї моралі. Та тут в Америці на такі ухили нема ніякого виправдання. Тут повинна бути захована у ті тяжкі часи Нації повна рівновага. І саме нею, себто цілковитою відданістю Ідеалові Нації, як теж обєднанням наших сил біля цього Ідеалу, ми найкраще прислужимося Рідній Справі. Це буде найкраща звідси допомога тій справі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Воскресення непереможного, святого життя, що раптом, після холодних темряв зими, розпромінюється блаженним сяєвом у сонцю першої весни, в шовкових блакитах погідних небес, в тонкій зелені і непорочних красках першої рістні... Так чудово, так солодко розпромінюється вона, ота стихія воскресаючого життя весною! Іноді бурхливими прибоями вдарять ще несримні вітри, але це благодатні, весняні вітри, яких подув освіжує і сталить тебе мов подих розкритих небес, і ніби розпалює жар сонця, і розбурхує животворні соки у вагітних зеленню деревах. І все змітає з лиця землі оцей подих весняної стихії: всю темряву і всі криги зими, весь її счорнілий бруд і її останні груди, всю скостенілу твердь і мертвоту незрушну...

Невже, дорогі земляки? Невже воно не так, коли полинемо думкою нині, у пресвітлий день **Христового Воскресення** ген туди, в рідний, дорогий край нашої батьківщини, нашої єдиної, прекрасної України?

Христос воскрес!

Український Великдень!

Наші й чужі поети, письменники й мистці намагались розмальовувати незабутню красу великодніх свят в Україні, але її прообрази в життю, на овиді дійсного українського краєвиду, такі незрівнані своєю, сказатиб, мистецькою принадою, що всеціло не вдасть їх мабуть і найкращий артист. Скажіть, ось, хібаж легко нам стрінути у світі щось таке захоплююче, таке стихійно радісне й гарне, як гурт наших хлопців і красунь в пишних народніх строях, як вони на тлі лискучої зелені довкола церкви, виводять свої **великодні гагілки?** А невгомне грання дзвонів на наш Великдень, що так і проноситься над просторами України як розспівання у дзвонових гармоніях радість життя? А прегарні українські **писанки,** ті дрібні на око мистецькі подоби, в яких райдужних сяєвах так і відсвічується вся тонкість мистецького чуття нашого народу, вся містерність його артистичної роботи, і з якими він звязав усю поезію та всю ніжність своїх релігійних леґенд?

Але краса святкового обряду в українського народу це тільки одна сторінка його високої національної культури.

Культури, якій тільки побажатиб, щоб їй відповідав рівно високий рівень **культури державнотворчої.**

Бо ця остання сьогодні, і мабуть ще на довго в майбутньому, важніша для нас, ніж культура мистецька та чисто духова.

Епоха ось, в якій живемо, це одна з тих епох в життю, що наступають після епох чітко духового характеру і є тверді, як криця. І як: що один знаших молодих поетів, а саме **О. Ольжич,** співає в одній зо своїх поем про „добу жорстоку, як вовчицю", то це і справді вірна характеристика нашого часу, перепоєного вщерть духом уселюдної боротьби за існування. Він, правда, був опереджений передвоєнною епохою позірно глибокого мира між народами, в літеплій атмосфері якого виплодилась саме та культура чистої духовости, чистого мистецтва і чистого ідеалізму, якої типовим викладником була людина духова, інтеліґент в околі своєї творчої, тихомирної праці. Та чисто духова людина з епохи перед війною насолоджувалася залюбки Бекліновими малюнками засвітніх самот, овіяних з правила мертвою тишею мертвецьких островів, святих гаїв та зачарованих лісів, куди не ступала ніколи нога живої людини, а проносились війнами білими тіннями тільки мертві душі, пропащі для життя жрекині та візії істот зо світа казок. І в літературі любила вона північноземне і засвітнє, подивляючи сріблисто тонкі лінії візій Матерлінка і Катілля Мендеса, душливі, вщерть аморальні фантазії Оскара Уайльда та Ґабрієля Д'Анунція, або ті романи француза Ісманса, яких герої здебільша втікали від людей мов від зарази. В театрі виразницею епохи була славетна актриса Елеонора Дузе, та „купка нервів, що так ґеніяльно вміла тремтіти судорогами найглибшого болю". А героями драматичних пес того часу це здебільша люди, призначені всіми силами своєї долі на погубу, проти якої боротися нелегко, а головно — не варто.

І водно і все наново та нехіть, оте презирство до людей та втікання в заглухлі самоти, з глибин, яких цісарева Єлисавета — ця трійлива орхідея в теплиці передвоєнного мира — озвалась раз до свого вчителя грецької мови, Хрістоманоса:

— „Знаєте, сказати поправді, то люди не знають, що почати зо мною, а я не відаю, що робити з ними, і отимто я належу **виключно до себе.** Підчас моїх проходів мені не грозить небезпека зустрінутись з „цивілізованими" людьми, бо в мої самоти вони, на моє щастя, не спішаться іти. Із того в мене ті самотні проходи, упродовж яких я пізнала, що ввесь тягар свого існування людина відчуває найглибше тоді, коли є у звязку з людьми. Море напр. або дерева наче відбирають нам усе, що земне в нас, ми й самі стаємо з ними, як вони. Але всякий звязок з людською громадою це **ухил** на шляху до тієї гармонії, він загострює в нас свідомість власної індивідуальности, яку відчувається завжди болючо" (Таґебухблєттер, I., ст. 230).

Як сказано:

У свойому перечисленню чисто духовою, одностронно плеканого культурою, передвоєнна людина була дедалі чутка виключно на біль. Вона всякий гарт і всяку траґіку життя вважали здебільша безталанною долею існування, поглибленою зправила ненавистю до свого окруження. І тому то всепрощаюче милосердя, всерозуміюча гуманність та трівожний пацифізм являлися так довго одиноким ліком на невмовкаючий біль нещасного існування.

Аж поки зо світовою війною, після пекол та адів боротьби всіх проти всіх, не воскрес у свідомості народів знову раз тип людини сильної:

Життерадісної, життєтворчої і могутньої своїм звязком з власним окруженням — з рідним громадянством і його найвищою формою, з рідною нацією.

Значить:

Воскресла знову раз — як суспільний ідеал - **людина-герой. Людина - переможець. Людина як працівник** і тимсамим як провідний орґан в життю свого громадянства як завязку рідної держави.

„Наша держава — каже раз **Жан-Поль** — будується скрізь: в робітнях міністрів таксамо, як і в казармах війська, в авдиторіях усіх шкіл неменше, як і по варстатах робітництва, в хаті кожної німецької родини таксамо, як і при самій кермі державного корабля". І отимто і всяка втеча від людей власного окруження, всяке відтягання індивідуальної сили одиниці від збірної сили громадянства, о б є д н а н о г о державним строєм, **це властивий і найтяжчий гріх людини, бо гріх проти життя і людей рідного середовища.** Світова війна ось навчила нас щераз, що боротьба це, сказатиб, найглибша і найпервісніша форма всякого людського існування, що невмолимість відносно всякого ворога це необхідність і обовязок людей скрізь там, де йде про рацію власного існування і власного життя. Така ось мораль кожної крицевої епохи, епохи боротьби і державної розбудови власного середовища, мораль епохи, „жорстокої, як вовчиця". І саме тієї невмолимо суворої культури державного будівництва ми, українці, мусимо ще вчитися основно.

Хай і в нас з глибин адів і пекол війни воскресне — герой, **але герой життя, а не смерти.**

Доволі вже нас було смерти і доволі Голгофт! Хай щезають уже раз ті окаянні і окрівавлені Голгофти з нашого життя! Воскресни Український Народе, з Христом Спасителем, але воскресни як велитень, що добуває собі на віки-вічні світлу перемогу!

О воскресни, воскресни Народе!

Поправді: Гарні-прегарні в нас пісні, гарно-прегарно вміємо ми, зодягнені в наші народні шати, вивести ріжні танки, от як напр. ті наші веселенькі, великодні гагілки сьогодні. Але та мистецька сторінка нашої культури, дорогі земляки, хібаж це вже все? Ба, але і Львів і Крути і Базар, і 1917 і 1918 роки з їх революцією та їх Листопадами і Січнями, це теж ще не все! Бо ми мусимо ще вибороти такі Львови, Базарі і Крути, щоб вони не лишалися в нашій історії як імена наших найбільш геройських посвят, але посвят оконечно даремних, а як імена блискучих, на віки перемогою увінчаних подвигів. І щоб стали вони в нас основою справжнього воскресення народу:

Воскресення з темряви поневолення.

Воскресення до панування у власній державі.

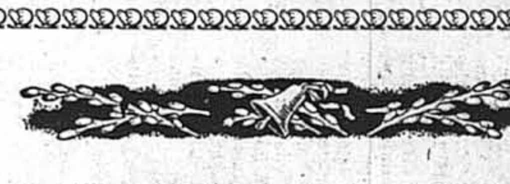
Д-р Остап Грицай.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЖЕЛАЄ З ХРИСТОВИМ ВОСКРЕСЕННЯМ ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ.

ВСІМ ЧИТАЧАМ „СВОБОДИ"

ПЕРЕСИЛАЄ З ПРИВОДУ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ ЯКНАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

В. Островський.

ВІДРОДЖЕННЯ Й МОЛОДЬ

„Яка краса: відродження країни"
О. Олесь.

I.

Великдень — свято Відродження: нової віри в перемогу добра над злом, нових надій на вічно непоборне життя, нових перспектив у світле майбутнє.

І тому Великодне свято в житті українського народу є особливим святом, відмінним від того самого свята в інших народів, — святом піднесення, окрилення й просвітлення духа, святом забуття буденних турбот і всенародніх скорбот та радости візією світлої майбутности.

Бо:

„Слово встало, і слово правди понесло по всій невольничій землі", — як сказав Т. Шевченко, — правди про Відродження, як одиниць, так і цілого Народу.

Але чи маємо ми, крім віри, ще й реальні підстави на Великдень цього року Божого дивитися на світ розсміхненими очима? Чи наша дійсність не повинна змусити нас сьогодні, замісць радіти, сумувати?

II.

„Відродження країни", Відродження українського народу — це діло не тільки наших немічних рук, — це діло вищої правди, діло самої природи. Хто стримає на весні відродження природи? Хто зможе стримати й відродження Нації?

Весна, що почалася, довершить свого чину, літо докінчить його й осінь дасть плоди.

Відродження українського народу, що почалося на наших очах, довершиться з бігом часу, і літо прикрасить землю квітами творчости народнього духа, а зрілість Нації збагатить людскість плодами нашої духової й матеріяльної культури.

У свято Великодня це кожний українець відчуває, подібно до пророка Т. Шевченка, аж до меж ясновидства, до меж реального відчування.

Чиж є тоді підстави в світлий день Христового Воскресення до якихось сумних почувань, до зневіри, до зморщеного чола?

Над засіяними на весні нивами нераз нависає негода, нераз скаженіє хуртовина й бють громи. Але хлібороб, що так сильно відчуває природу, не впадає в зневіру й не перестає надіятися, більше — не перестає твердо вірити, що таки прийде час дозрівання й жнив.

Хвилеві неуспіхи, а навіть і втрати не можуть зломити віри українця у Відродження, розцвіт і краще майбутнє українського народу.

III.

Відродження духа нашого народу, як почалося, так і йде невпинно все вперед і вперед. Лише маловіри цього не відчувають і сліпці цього не бачать. Зрештою цих, маловірів і сліпців з кожним днем меньше, бо й для них приходить пора духового Відродження. А згодом прийде вона й для решти.

Досить під великодні дзвони, під звуки слів „Христос Воскрес" спокійним, погідним зором глянути на нашу дійсність, щоб утвердити себе в глибокому, непохитному переконанні, що наше духове Відродження йде вперед і йде швидкими кроками.

За двацять років український нарід на цілій земській кулі в духовому відношенні декого вже дігнав чи навіть випередив, зробив своє добре імя відомим і здобув собі добру славу. А на своїй рідній землі з кожним днем підіймається духом все вище й вище.

Від Карпат і Поділля до Волині, Полісся й Холмщини **лише сліпці не бачать зросту національної свідомости нашого народу, зросту шляхотности духа й відчування своєї людської гідности.** Що цей зріст іде нерівномірно? А хіба пшениця завжди рівномірно кільчиться і зростає? Деякі спізнілі стебла часто доганяють сусідні й зрівнюються з ними.

Важне те, що скрізь іде зростання — повільніше чи швидче, **але йде.**

Придивляючися до зростання моральної сили, шляхотности й крицевости нашого народного духа, дивом дивуєшся деяким високим проявам його. Скільки бачимо прикладів, як наш буцімто темний селянин відмовляється від матеріяльного добра, від спокійного життя, від почестий, коли це не відповідає національній гідності й користі для Нації.

Подивугідні й прояви саможертовности наших непомітних, сірих одиниць із мас, які воліють навіть щось втратити зі своїх духових і матеріяльних цінностий, аби не понизити своєї людської і національної гідности та не пошкодити інтересам народу.

Хай після цього хто відважиться сказати, що не йде Відродження нашого духа!

IV.

Але справдішнє великодне почуття Воскресення народнього духа викликає кільчення його серед нашої молоді.

Ми бачили такі образки. Забуте Богом і людьми, далеке від міста й впливів культурних осередків волинське чи поліське село. З тривогою вїжджаєш у нього. Мучить тебе думка, що там усе спить, що там день Воскресення ще не настав. І раптом бачиш воскрешений з любовю й запалом народній стрій; входиш у чарівне світло свідомих, палаючих очей; відчуваєш жагу повного національного життя; чуєш слова, гідні висококультурної західньої молоді:

— Наша молодь національно свідома. Є ще трохи безпросвітніх, але їх щораз меньше. Ось тільки бракує нам орґанізації. Але ми читаємо й знаємо, що діється в світі.

А далі розкішна усмішка:

— Знаємо, хто ми й чого нам треба.

Стримуєш сльози правдивої великодньої радости, радости повного відчування Відродження шляхотного українського куха.

* * *

В світлі дні Воскресення про одно требаб подумати — як би заощадити непотрібних помилок і страждань нашій молоді, що в своїх добрих намірах інколи сходить на фальшиві стежки.

Але й для цих прийде час правдивого Відродження, бо дух їхній здоровий і поривання добрі.

Світле Відродження йде невпинно й мусить довершитися до кінця, бо через часову смерть усе йде до воскресення для нового, кращого життя.

Отже світле свято Великодня не повинно нічим для нас захмаритися. Навпаки, повинно навіть сьогодні бути для нас правдивим радісним святом Відродження. — („Новий Час").

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Замісць висилки святочних желань зложили в домі У. Н. Союзу як писанку на Рідну Школу по $5: М. Мурашко, Д. Галичин, О. Ревюк, Л. Мишуга; С. Шумейко $3, а О. Сеткевич $2 і Е. Ляхович $1. Вислано до краю через Обєднання.

Запізно.

— Петре, чому не покажеш своїй жінці, хто є господарем в хаті?

— Вже пізно на те, бо вона вже знає, хто ним є.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

РІЗДВО И ВЕЛИКДЕНЬ.

Великдень і Різдво це, за українською традицією, два найбільші свята в році. І одно й друге своїми початками сягає далеко поза початки Християнства. Може в давнину колиже з них називалося інакше, але по сутті кожне осталося тим самим: Різдво — святом народження, Великдень — святом воскресення, себто повороту до життя.

Різдво це традиційне свято родинного огнища. Головні святочні церемонії відбуваються в хаті. Великдень це свято вільного повітря; головні церемонії й забави відбуваються на вільнім просторі.

Як ми кажемо: „Отце було гарне Різдво!", уявляємо собі багацько снігу й сильний мороз. Як скажемо: „Отце був гарний Великдень!", уявляємо собі весняне тепло й ясне сонце.

ПОГОДА И ЗАБАВА.

Звісно, говорю про погоду, а не про забаву.

Як говорять про забаву, то Великдень згадують звичайно словами: „Великдень уже би й конем не здогнив".

Себто: так скоро минув.

ВЕЛИКДЕНЬ ЯК ЧАРІВНА ГОДИНА.

Що Різдво це чарівна година, всі ми знаємо. Та й під цим оглядом„ Великдень Різдву не уступає (в уяві нашого народу). Через те й на Великдень треба добре вважати, щоб не зробити чогось такого, що відтак може в цілому році відбитися.

Наприклад, як на Великдень спить господар, то виляже пшениця, а як спить газдиня, то виляже льон.

Це могло би видатися пустим забобоном, гідним нерозумного народу. Можливо. Лише котрий народ такий розумний, що таких вірувань не має? Боїться наш нарід спати на Великдень, а американець боїться 13-ки й переходити попід драбину.

НЕ ТАКІ РІЖНІ, ЯК ВИДАЮТЬСЯ.

В дечому ми від інших народів у великодніх віруваннях ріжнимося, а в дечому годимося.

Наприклад, на Україні люди на Великдень одягаються уперше в літне одіння. По можности, в нове. Хлопці на цвинтарі величаються не в шапках, але в капелюхах. І в Америці Великодною парадою називається парадування в нових весняних строях.

Звісно, строї на українському селі інакші, як на Фифт Евеню в Ню Йорку, але основа вірувань однакова: і за одним і поза другим стоїть стародавня віра в обнову: як природа напружує всі свої сили до обнови, треба й людині обновитися, щоби цим способом природі помогти.

ВЕЛИКОДНА ОБНОВА.

Великодна обнова буде інакша не лише в ріжних народів, але й в ріжних клясах того самого народу.

Каже українська поговірка: „Тогди у сироти Великдень, як сорочка біла".

Шевченко розвинув цю думку в поему про сироту.

І В НАС БУВ МІНІМУМ.

Дістати нове шмаття на Різдво й Великдень важалося на Україні найнижчим вимогом до життя. Хто того не має, той і жити не має пощо.

Натякується на це в поговірці про невірну жінку, що буцімто говорила: „Як даю свому чоловікові чисту сорочку кожного Різдва й кожного Великодня, а наймитові, як дам в одну неділю, то аж в другу неділю".

ІСТОРІЯ ПИСАНОК

Є звичай вважати яйце символом свята Воскресення і воно займає місце на столі разом із іншим свяченим. Таємна сила великодного яйця не основується на його „святости". В часах Христових страстей і воскресення яйце не займало зовсім визначного місця. Забобонні звичаї з яйцем є старші від Великодних Свят, а наші свячені яйця мають безсумніву якийсь звязок із тими практиками.

Менше-більше в тім самім часі, коли пізніше святкували Воскресення, святкували поминки померлих. Свято це святкували поганн дуже врочисто: проганяли демонів (духів) від живих. Вірили, що злі духи в тому часі найбільше навіщують землю, тому проти їх шкідливости вживали яєць. Вірили, що яйце дає початок новому життю, воно є живе, лише хвилево є в летаргу, тому може бути принадою для якогось „демона". Цей „демон" виладує свою енергію на якійсь одній істоті, а інших оставляє тоді в спокою.

В часах пізнішої Пасхи погани ще збільшили культ яйця. В дні „свята померлих і духів" підчас обіду на столі мусіло бути яйце, що приносило щастя. По обіді яйця, хліб і мясо приносили померлим. Вірили, що яйце має очищуючий характер і приносить щастя, головнож яйце, закрашене на червоно (червоний колір відгравав усе значну ролю у житті поган; послугувалися ним, як кольором крови при виконуванні чарів). Тому, що яйця, вживані до тих практик далі вже не могли розвиватися, вірили, що їх убивали демони. Віди теж пішов звичай вживати яйце в похоронних звичаях. Хто помер у часі тих весняних обрядів, вкладали йому в руку яйце, бо вірили, що так забезпечать покійника від злих духів. У самі свята складали на гробах яйця або сточували їх із могили та закопували в місці, де зупинилося.

Тому, що памятка Пасхи і Воскресення вяжеться тісно з тим святом померлих, ті свята зчасом улучилися в одно. В тих умовинах мусіли перенести традиційний обряд старого поганського свята на нове християнське свято. Було воно тим лекше, що християнський обряд страстного тижня визначається жалібним, похмурим характером і лучиться із роздумуваннями про смерть, ходять на гроби.

На третій день Великодня, після Служби Божої священник із народом іде з процесією на цвинтар, люди складають на гробах яйця і хліб, а священик читає парастас. Третій день свят це свято померлих.

Степан Мусійчук.

ЙДЕ ПЕРЕМОГА

Під хрестом, в болю Марія Мати
Ждала, щоб Сина із хреста зняти.
Зняли. Зложили. Каменем вкрили;
Мироносиці в раньці спішили,
На рани миро несли й журились:
„Хтож відвалить нам камінь од гро-
[ба?
Кругом лукавство, людська погорда.

Явився ангел білий при гробі,
В ясній Господній красі-подобі:
„Чогож живого прийшли шукати
Ви між мертвими? Нема! Встав з
[мертвих.
Ідіть Христа ви в світ прославляти".
Пішли... Вселенну ясність обняла,
Воскрес Син Божий, правда востала.

Під хрестом, в болю і наша Мати,
Руки і ноги її розпяті,
З хреста кати вже її здіймають,
Каменем тіло вже прикладають,
Сторожу дику при Нім ставляють.
„Хтож одвалить їй камінь гробовий?
Хтож понесе їй миро любови?"...

Та нам не лячно сторожі тої.
В нас йдуть до Мами смілі герої,
А ми спішім всі з миром любови,
Несім у жертви трудів і крови.
Ангел Господній і нам явиться,
Меч засіяє в його правиці,
Камінь гробовий нам відвалиться,
Встане Вкраїно до життя Бога...
Христос воскресе!... Йде перемога!

ФОТОГРАФІЯ ІСУСА ХРИСТА

В Євангелії сказано (згідно з усіми чотирьома євангелистами), що після смерти Христа на хресті прийшов Йосиф із Ариматеї та просив Пилата, щоб видав йому Ісусове тіло. Пилат згодився, Йосиф купив простирало та загорнув у нього тіло і зложив у гробі.

В Євангелії св. Івана є додаткові подробиці, що в цьому полотні було приблизно сто фунтів мири й альоесу. Полотно це переховується у місті Турині (Торіно) в Італії. Це чисто льняна матерія, довга на 4.36 м., широка 1.10 мц Колір його білий, одначе трохи пожовклий, з легким рожевим відтінком. Обриси Ісусового тіла темно-рожевобронзові, барву таку сьогодні називаємо сепією. Лише плями крови мають сильну ржаву барву та виразно зарисовані обриси.

Вперше зробили фотографічну знимку того полотна в 1898. році. Працю ту поручили туринському адвокатові Секондо Пія. Вже тоді фотографія дала негатив образу Ісусового тіла.

Тодішніх дослідників заскочив був факт, що на кліші, після її виклицання, появився замісць негативу позитивний образ Ісусового тіла. Справу цю вияснили 33 роки пізніше, коли вдруге відомий спеціяліст фотограф Джузепе Енріе зробив З. і 22. травня 1931. року нові фотографії полотна у присутности багатьох представників наукового світа. Знимки Енріе робив при 20 тисячах свічок.

Як пояснити, що на полотні, яким загорнене було Христове тіло, повстала така фотографічна відбитка.

Дві комісії, що досліджували цю справу у 1931. році, ствердили, що маємо тут до діла зі явищем т. зв. „вапоріграфізму" (відбитки при помочі поту). Альоесі під впливом поту та крови і випарів тіла перемінюється у хемічні амонові вугляни, опісля в амоняк і творять нерозпускальний барвник альоетину, яку саме полотно дуже вглитає. А як знаємо із Святого Письма це полотно було напущене альоесом і миррою.

Отже хемічний чинник виходив із тіла, а забарвлюючий був на полотні і на цьому тому повстала фотографічна кліша.

Такто туринське полотно це знаменитий негатив: має відвернене відношення світла й тіни і відвернені сторони, так як у дзеркальній відбитці.

Це й є висненням тайни, якої не міг зрозуміти перший фотограф Секондо Пія. Бо на полотні маємо відбитку негативу. Отже при фотографуванні негатив кліші є позитивом, а відбитки на фотографічнім папері є негативами у відношені до дійсности.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Велике протестаційне віче.

Заходом 12-го відділу ОДВУ відбулося в неділю 10-го квітня протестаційне віче в Українській Галі при 849 Френклі вулиці. Віче було проти Польщі та інших окупантів України.

Віче відкрив короткою промовою голова 12-го Відділу ОДВУ, Н. Ворончак, який покликав до вступного слова п. Т. Свистуна, що представив ціль віча. Відтак редактор „Націоналіста" В. Душник представив політику поляків у відношенні до українців на ЗУЗ. Промовець ілюстрував свою промову численними фактами, показуючи, як Польща нищить нашу церкву, греко-католицьку й православну, наші організації й пр.

Про положення нашого народу під всіми займанщинами, в СССР, під Польщею, Румунією та Чехословаччиною говорив п. Дмитро Галичин. Він підкреслив, що шлях до визволення України є той, який вказує український націоналізм.

Про моральне каліцтво української нації говорив о. Омелян Мицик. Подавав приклади, як то наші соціялісти й комуністи, та навіть інші круги, розбивають єдність українського народу..

Пані А. Свистун відчитала резолюції в англійській мові, а Т. Свистун в українській, які були приняті одноголосно. Переведено також збірку на визвольну боротьбу, яка принесла понад $140.00.

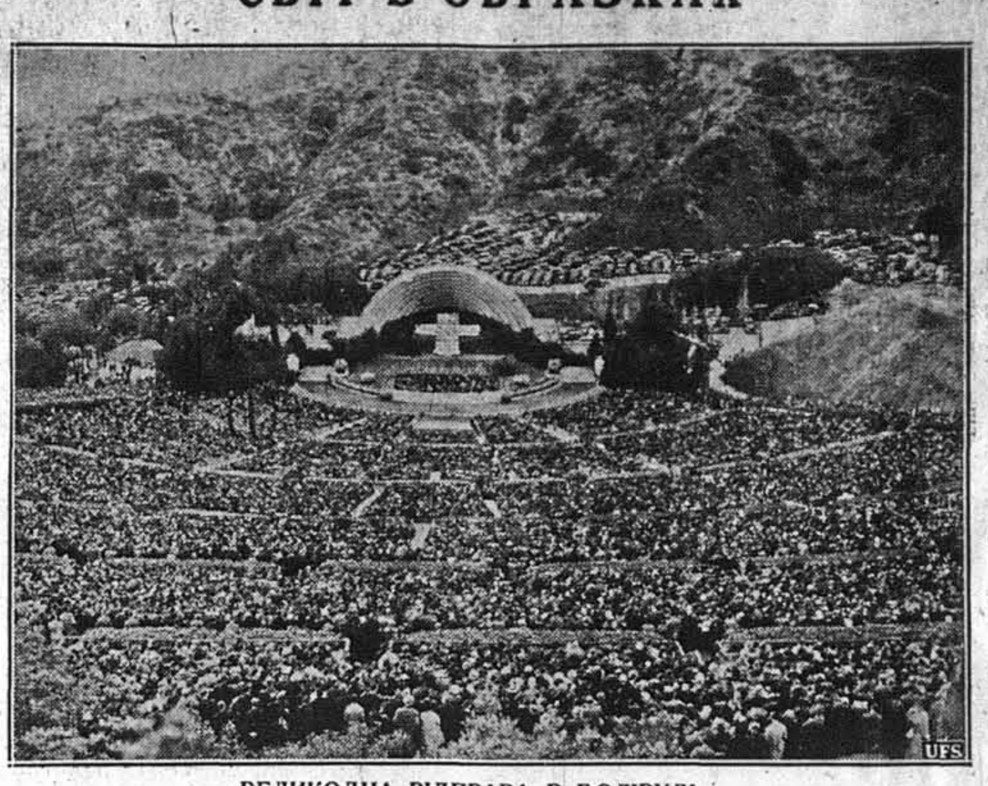
Віче, на яке прибуло понад 800 громадян, закінчено відспіванням „Ще не вмерла", й „Не пора".

Переведена збірка принесла $142.56. Жертвували п. Михалюк $5; по $2: о. О. Мицик, С. Слободян, П. Кінаш, Чмелик, Качмарчик; по $1: Т. Свистун, В. Омелян, Т. Штогрин, С. Марків, Мочарнюк, Голубенний, Угнатий, Волчанський, Хмелик, Зубик, Харківський, Зазуляк, Брухар, Тетяна Костик, Мазур, Пеленський, Самбір, Ялечко, Земба, Семків, Саврин, Білюк, Павлов, о. Сасчук, Г. Слободян, Волошинський, П. Дубас, Хрунь, Маланюк, Федина, Мельничук, Заяць, Панькевич, Я. Дидюк, Миць, Лобурак, Олена Сіткевич, Курман, Рибачок, Канюка, Ваврух, Бугера, Осипів, Гайків, Горохівський, Лисюк, Андріїв, Головатий, Клапко, П. Катаринюк, Щур, Данилович Затонський, Мусій, Герей, Гасяк, Букар, Стадницький, П. Огар, Бокай, Коник, Тоганчин, С. Голубений, Белик, Стаховнч, Рутецький, Крайник, Шеремета, Либас, О. Кривуцька, К. Кривуцька, Н. Горобійовський, Мельник, М. Кіш, В. Вільчинський, Захарчук, Грицишин, Козел, Сидорик, Гаврилюк, Бренделевич, Карбівник, Кончак, С. Міляи, Собко, Козирський, д-р Галан, Бліщ, Стриковський, В. Василюк анчак. Дрібними $27.56. Разом $142.56.

Доктор: Отже мусите перестати пити, курити і грати в карти.

Пацієнт: Пане докторе! Чи тут припадково не була моя жінка переді мною?

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ВЕЛИКОДНА ВІДПРАВА В ГОЛІВУДІ.

Понад 20,000 осіб зібралося на утреню при сході сонця, що її відправлено в славнім амфітеатрі на вільному повітрі в Голівуді, в Каліфорнії. Великий білий хрест під півкулею зроблений з білих однострої трьох соток хористів.

ВЕЛИКДЕНЬ НА БІЛОРУСИ

На Білоруси, як і в нас, приготовляються до свят уже в перших днях Великого Посту. Припиняються тоді на Білоруси забави, танки, музика, спів. Посту придержуються дуже строго. Їдять увесь той час лише капусту та бараболю, що і є головною поживою білоруського селянина. Їсти в той час мясні страви, а хочби й набіл уважають майже смертельним гріхом.

Найлюбішим заняттям сільської молоді, головно хлопців, є тоді уладжувати „валачабніки". Це мандрівні співочі гуртки, які йдуть у великодну ніч прославляти велике свято. Пісні ті діляться на кілька родів: 1) пісні строго релігійні, 2) пісні віншувальні для господарів і господинь, 3) пісні весняні звані „вяснушки", у яких нарід висловлює радість із приводу весни.

„Чистий чацьвер".

Цікаві й оригінальні є обряди Страстного Тижня, головнож Великого Четверга, званого „Чистий чацьвер".

В цей день господиня перед сходом сонця будить дочки та каже їм бігти до близького потічка й умитися. З того дівчата будуть дуже гарні, це охоронить їх увесь рік від усяких недуг лиця і тіла.

Господиня береться чистити грубку (під печею), де всеньку зиму сиділи кури. Кучий гній виносить і висипає в городі, де потім посадить огірки. Господар бере лопату, якою господиня саджає хліб до печі, виходить із хати та шукає десь-останків снігу. Робить із того снігу бохонець, кладе його на лопату, вносить із великою парадою до хати та вкидає у грубку. Це значить, що так, як пройшла та згинула зима, так пропадуть із хати блохи й інші насікомі.

„Всеначная".

У суботу вечором, хто живий і здоров, головнож молодь, іде до церкви на цілонічне богослуження, „всеначную" (всеношне по нашому). Поправді багато з них усю ніч не загляне до церкви, одначе йдуть усі, бо довкола церкви збирається в цю ніч багато дівчат і хлопців.

Дуже гарний і справді християнський звичай, христосування, найбільше стягає молодь під церкву. Кожний християнин, коли промовить до кого слова „Христос воскрес" — дістає цілунок.

Не треба додавати, що це христосування між дівчатами та хлопцями дуже поширене та стягає юрби в цю ніч під церковні мури.

Після повороту з церкви.

Після повороту господаря або господині з церкви починається христосування дома між членами родини. Потім сідають усі при столі і відбувається святочний обряд „розгавлення", або кінець посту та їдження „скаромних" страв. Господар бере свячене яйце, оббирає його із шкаралущі та ділить на стільки частинок, скільки є членів родини, потім каже:

„Христос уваскрос, мяса і гарелку приньос, бяріце, еджце і усе разом цешсеся!" Опісля крає „каравай", званий „бабкою" або „агуцем" — це печиво спечене на яйцях і цукрі й починається їда.

Бють яйця.

Як попоїли, мужчини та хлопці із великим завзяттям починають бити яйця:

Раз ураз можна почути, як торгуються:

— Сядзі!

— Не! Ти сядзі! (Це значить ти держи яйце, а я вдарю моїм ізгори).

— Хадзі, заменяем!

— Не Памацуем перш!

Відбуваються довгі переговори, заки прийде до зудару. Довкола тих, що так торгуються, збирається гурток цікавих, що тихесенько приглядаються таким змаганням. Щойно як чиєсь яйце розібється, виривається з грудей всіх зітхання: „Ах!"

„Валачобнікі".

Та найбільше радости того дня людям справляють „валачобнікі". Як лише стане смеркатися над розбавленим білоруським селом, зявляються вони, ходять під вікна господарів, кричать „Христос васкрес!" і співають:

„Васкрес Христос і двери рая
Адкрилісь праведним душам
Щасліва стала жизнь зямная
І смерць цяпер не страшна нам!"
Христос Васкрес! (Тричі).

Рефрен „Христос воскрес", що повторяється в тих піснях, пробуджує в душі людини захоплення і радість.

ВБИВ КОНДУКТОРА МОЛОТКОМ.

Суд присяглих у Ваймарі (Німеччина) засудив на смерть Оттона Шмідта, який 23-го лютого ц. р. в особовому поїзді замордував молотком кондуктора.

БУДУЮТЬ БУРСУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПОЛЬСЬКИХ КОЛЬОНІСТІВ.

Підчас зїзду кольоністів у Дубні ухвалили побудувати цього року бурсу для дітей польських кольоністів, що вчаться в місцевих школах.

П О Д Я К А.

Ми, нижче підписані, складаємо щиру подяку всім Кревним покійного мужа й батька, ВАСИЛЯ МОГИЛИ, що потрудились та прибули на похорон з дальших сторін, як Ню Йорку, Стейплетону й Філядельфії.

Дякуємо всім тим, котрі зложили цвіти на могилі Покійного.

Щиро дякуємо гр. Турчиному, гр. Агресові як і Райнгардтові, котрі найбільше доложили часу й труду при похороні.

Дякуємо о. А. Павлякові за услугу, як рівнож за виголошення прощальної промови над домовиною Покійного.

Дякуємо місцевим урядникам, як і всім членам від. 213 У. Н. С., котрі віддали Покійному останню услугу, як на членів пристало.

Щиро дякуємо Гол. Урядові У. Н. Союзу за скоре й точне виплачення посмертного. 94

Марія Могила, вдова
Григорій і Юлія, — діти.

БУВШИЙ ПОСТЕРУНКОВИЙ ШЕФОМ БАНДИТІВ.

Перед окружним судом у Бидґоші відповідає бувший постерунковий слідчої служби в Хойницях, Ян Квасневскі, обвинувачений за зорґанізування бандитського нападу. Квасневскі був тайним аґентом. Опісля його звільнили зо служби. Тоді він скотився до найнижчих шумовин і став провідником бандитів, що м. і. довершили грабіжницький напад під Бидґошем. Ніччю три замасковані бандити ограбили мешкаючого в лісовій колибі жебрака та забрали йому 38 зл. Двох бандитів схопили зараз, а Квасневского аж недавно. Підчас розправи Квасневскі, як кажуть, „грав варята". Суд засудив Квасневского на 4 роки вязниці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Збори Сестр. Любов, від. 37, не відбулися на 15. квітня, а натомісць відбудуться у вівторок, 26. квітня, в год. 8. ввечір, в У. Н. Домі, 214-216 Фултон Стр., Елізабет, Н. Дж. — Анна Погранична, предс.; Евдокія Кардаш, секр.